



วุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร Emotional Quotient of The Recidivism Inmates in the Bangkok Remand Prison

พัทธา เจริญสิทธิ์¹, ฐนันดรศักดิ์ บวรนนท์กุล¹, เชษฐ รัชดาพรรณาธิกุล¹, आयुต์ม สิ้นธพพันธุ์²
¹คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, ²กรมราชทัณฑ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำ โดยศึกษาความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำกับระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำ และศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ใช้การศึกษาวิเคราะห์เชิงปริมาณ และใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ต้องขังที่เป็นนักโทษเด็ดขาดซึ่งกระทำผิดซ้ำตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไปในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร จำนวน 265 คน วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยการแจกแจงความถี่ ค่าอัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เปรียบเทียบทดสอบค่าที (t-test) วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA) และทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation)

ผลการวิจัยพบว่า ระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำทุกด้านในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง และบุคลิกภาพในทุกด้านมีความสัมพันธ์กับระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์ในทิศทางบวก โดยบุคลิกภาพด้านเข้ากับผู้อื่นได้ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และมีความสัมพันธ์กับวุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำมากที่สุด ส่วนผลการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำที่เคยใช้และไม่เคยใช้ยาเสพติด พบว่า ผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำที่เคยใช้ยาเสพติด มีระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์แตกต่างกับผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำที่ไม่เคยใช้ยาเสพติด โดยผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำที่ไม่เคยใช้ยาเสพติดจะมีระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์สูงกว่าผู้ต้องขังที่เคยใช้ยาเสพติด ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ ผู้ต้องขังที่มีประเภทของการกระทำผิดแตกต่างกัน มีระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยพบว่า ผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในคดีที่รุนแรงขึ้นมีระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์แตกต่างกับผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำหลายคดี

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา ได้แก่ ทางเรือนจำควรจัดโครงการหรือกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมหรือพัฒนาวุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้ต้องขังในกลุ่มที่พบว่า มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ต่ำกว่าปกติ โดยเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาจิตใจและวุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้ต้องขัง และควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดีที่รุนแรงขึ้นของผู้ต้องขัง

คำสำคัญ : วุฒิภาวะทางอารมณ์, ผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำ, เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร



Abstract

The objectives of this research were to examine the level of Emotional Quotient of the recidivism prisoners in Bangkok Remand Prison focusing on relationship between their personality and Emotional Quotient and to investigate factors related to Emotional Quotient of the recidivists. This was a quantitative survey research using a self-generated questionnaire in collecting data. The subjects were 265 recidivists who committed offenses more than three times in the Bangkok Remand Prison. The data were statistically analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, Analysis of Variance (ANOVA) and Pearson Correlation Coefficient.

The results revealed that the level of Emotional Quotient of the recidivism inmates as a whole was high in all dimensions, and all aspects of their personality were positively related with the level of Emotional Quotient, by which socialized personality had the highest mean level and mostly related with the Emotional Quotient of the recidivists. For the result of comparison between the recidivists who had ever used drug and those who had never used drug found that the recidivists who had used drug had different Emotional Quotient from those who had never used drug. In which, those who had never used drug had higher Emotional Quotient level than those who had ever used drug at statistical significance of 0.05 level. And the recidivist with different types of offenses had different levels of Emotional Quotient statistical significance at 0.05 level. It was found that those who committed severe offenses had different Emotional Quotient levels from the recidivists who committed several offenses.

The recommendations of the study were that the prison should organize programs or activities to promote or improve the prisoners' Emotional Quotient especially those who had lower level of Emotional Quotient than normal, and there should be further researches on factors that impacted the recidivism in more violent cases of prisoners.

Keywords : Emotional Quotient, The Recidivist Inmates, Bangkok Remand Prison



บทนำ

วุฒิภาวะทางอารมณ์ (Emotional Quotient : EQ) นั้นหมายถึงความสามารถในการตระหนักถึงความรู้สึกของตนเอง ความรู้สึกของผู้อื่น ทำให้สามารถบริหารจัดการกับอารมณ์ตนเองได้อย่างเหมาะสม (Goleman อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) ซึ่งอารมณ์จะมีอิทธิพลต่อการคิดและการเรียนรู้ของคนเราเป็นอย่างมาก มีงานวิจัยที่ได้แสดงให้เห็นว่าอารมณ์ช่วยให้คนได้เรียนรู้ข้อผิดพลาด เรียนรู้และหลีกเลี่ยงที่จะไม่ทำผิดซ้ำ (Mahwah et al., 1997; Roese&Olson, 1995 อ้างถึงใน นพมาศ อึ้งพระ (ธีรเวคิน), 2555) ถ้าหากคนเราไม่รู้จักรับรู้ความรู้สึกของตนเองจะไปสร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่นก็จะทำให้สังคมเกิดปัญหาต่างๆ ตามมาได้ ดังนั้นคนเราจึงควรต้องรู้อารมณ์ตนเองและผู้อื่นที่อยู่รอบข้าง จัดการและควบคุมอารมณ์ของตนเองอย่างเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งจะกลายเป็นปัญหาสังคมต่อไป วุฒิภาวะทางอารมณ์กับการก่ออาชญากรรมและการกระทำความผิดซ้ำนั้นมีความเกี่ยวข้องกันเป็นอย่างมาก ซึ่งทั้งหมดล้วนเกิดจากสาเหตุภายในตัวของบุคคลไม่ว่าจะเป็นบุคลิกภาพหรือวุฒิภาวะทางอารมณ์ โดยในเรื่องของบุคลิกภาพนั้น มีงานวิจัยพบว่า ผู้ต้องขังชายที่กระทำความผิดซ้ำคดีที่เกี่ยวข้องกับยาบ้าส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพแบบหว้นไหว-เก็บตัว (Neuroticism-Introversion) (จิรา สง่าพันธ์, 2549) และบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงออกมีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดซ้ำ (นุชนาฏ มุกระ, 2554) ซึ่งจากงานวิจัยของทั้งสองท่านพบว่าบุคลิกภาพมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขัง การที่บุคคลกระทำความผิดและกลับมากระทำความผิดซ้ำอีกนั้นอาจจะเกิดจากการบุคลิกภาพของบุคคลหรือเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ต่ำจึงทำให้ไม่สามารถจัดการกับอารมณ์หรือความรู้สึกทางลบของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม พฤติกรรมที่แสดงออกไปจึงเป็นพฤติกรรมทางลบที่ไม่พึงประสงค์ ได้แก่ การก่ออาชญากรรมประเภทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์ ลักขโมย ปล้น จี้ชิงทรัพย์ การข่มขืน หรือการฆาตกรรม เป็นต้น โดยสำนักงานกิจการยุติธรรมร่วมกับมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ได้ทำการสำรวจสถานการณ์ด้านผู้กระทำความผิดพบว่ากระบวนการยุติธรรมกำลังประสบปัญหาปริมาณผู้กระทำความผิดที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม พบว่า จำนวนผู้กระทำความผิดในความดูแลกำลังเพิ่มสูงขึ้นในทุกหน่วยงาน และยังมีอัตราการกระทำความผิดซ้ำเพิ่มสูงขึ้นมากเช่นเดียวกัน (คมชัดลึก, 2558: ออนไลน์) ซึ่งจากสถิติคดีที่เพิ่มสูงขึ้นชี้ให้เห็นถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องตามข้อมูลของกองแผนงาน กรมราชทัณฑ์ในปี 2555 (สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์, 2556) พบว่าในต่างประเทศมีรายงานสถิติการกระทำความผิดซ้ำ เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า 2 ใน 3 ของผู้ต้องขังทั้งหมดที่ได้รับการปล่อย

ตัวกระทำความผิดซ้ำในช่วงปีที่ใกล้เคียงกัน ส่วนในประเทศไทยนั้นพบว่า สถิติการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังย้อนหลังตั้งแต่ปี พ.ศ.2546-2555 ไม่มีแนวโน้มที่จะลดลงและมีผู้ต้องขังจำนวนหนึ่งที่พ้นโทษออกไปกลับไปกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งการกระทำความผิดซ้ำ สะท้อนให้เห็นพฤติกรรมที่ยากต่อการแก้ไข และไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้อยู่ภายใต้กฎระเบียบ ข้อบังคับของสังคม จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการศึกษาถึงระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์ (Emotional Quotient : EQ) ของผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำ เพื่อหาแนวทางพัฒนาแก้ไขระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์ให้เหมาะสม ทำให้ผู้ต้องขังได้รับการปรับปรุงแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมกับระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์ตนเอง และเมื่อได้รับการพัฒนาวุฒิภาวะทางอารมณ์แล้วผู้ต้องขังก็จะ เป็นผู้ที่สามารถจัดการความรู้สึกของตนเองและเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างเหมาะสมไม่กลับมากระทำความผิดซ้ำอีก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพของผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำกับระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความแตกต่างของแต่ละปัจจัยกับระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร

วิธีการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง วุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร มีรายละเอียดวิธีการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรเป้าหมายที่จะทำการศึกษา คือ ผู้ต้องขังที่เป็นนักโทษเด็ดขาดซึ่งกระทำความผิดซ้ำตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไป ในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร จำนวน 776 คน โดยในการศึกษาในครั้งนี้เลือกศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเท่านั้น และทางเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครจะไม่มีผู้ต้องขังในคดีอาชญากรรมกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในศึกษาคำนวณได้จากสูตรของ Yamane (อ้างถึงใน สีน พันธุ์พนิจ , 2554) ได้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 265 คน และหลังจากได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้วก็จะใช้การเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified sampling) โดยใช้การเลือกตัวอย่างแบบสัดส่วน ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ต้องขังกระทำความผิดซ้ำครั้งที่ 3 จำนวน 123 คน ผู้ต้องขังกระทำความผิดซ้ำครั้งที่ 4 จำนวน 63 คน และ ผู้ต้องขังกระทำความผิดซ้ำตั้งแต่ 5 ครั้งขึ้นไป จำนวน 79 คน



2. การสร้างและพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ดังนี้คือ (1) การศึกษาระดับบุคลิกภาวะทางอารมณ์ (Emotional Quotient : EQ) ของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาวะทางอารมณ์ของ Goleman (1998 อ้างถึงในกรมสุขภาพจิต, 2543) และนำมาประยุกต์รวมกับแนวคิดทฤษฎีทางอาชญาวิทยา มีค่าความเชื่อมั่น .933 (2) การศึกษาบุคลิกภาพของผู้ต้องขัง นำทฤษฎีบุคลิกภาพ 5 องค์ประกอบ (The Big Five) ของโรเบิร์ต แมคเคร (Robert McCrae, 1949 และ พอล คอสตา Paul Costa, 1942 อ้างถึงใน ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2558) มีค่าความเชื่อมั่น .844 เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลที่จะศึกษา โดยจะเป็นคำถามในลักษณะคำถามปลายปิดที่กำหนดคำตอบให้เลือกตอบ ซึ่งจะใช้เทคนิคการวัดทัศนคติของลิเกิร์ต (Likert type scale อ้างถึงใน สีน พันธุ์พนิจ, 2554)

3. การเก็บและรวบรวมข้อมูล การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามมาเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัย โดยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ต้องขังซึ่งเป็นนักโทษเด็ดขาดที่กระทำผิดซ้ำตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไป ในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร จำนวน 265 คน ด้วยการนำแบบสอบถามไปแจกให้ผู้เข้าร่วมวิจัยทำโดยผ่านทางเจ้าหน้าที่เรือนจำ คือใช้วิธีให้เจ้าหน้าที่เรือนจำเป็นผู้นำแบบสอบถามไปแจกและเก็บแบบสอบถามที่ทำเสร็จสมบูรณ์แล้วกลับมาส่งคืนให้ผู้วิจัย โดยผู้วิจัยจะชี้แจงวัตถุประสงค์ ความสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ และวิธีการตอบแบบสอบถามให้ทางเจ้าหน้าที่เรือนจำเข้าใจถึงความสำคัญและวิธีการตอบแบบสอบถามของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ และให้เจ้าหน้าที่เรือนจำนำไปอธิบายให้กลุ่มตัวอย่างหรือผู้เข้าร่วมวิจัยคือ ผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ ความสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ และวิธีการตอบแบบสอบถาม หลังจากนั้นก็จะคัดเลือกแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล จะทำโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the social sciences) ประมวลผลข้อมูลที่ได้มาจากแบบสอบถามบุคลิกภาวะทางอารมณ์ของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะใช้การวิเคราะห์ใน 2 ลักษณะคือ

4.1 สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ในการบรรยายลักษณะของสิ่งที่จะศึกษา ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง โดยใช้ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 สถิติอ้างอิง (inferential statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยการใช้การทดสอบค่าที (t-test) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยบุคลิกภาวะทางอารมณ์ของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยบุคลิกภาวะทางอารมณ์ของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และการทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบุคลิกภาพของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำกับระดับความจริงของบุคลิกภาวะทางอารมณ์ของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ต้องขัง กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 265 คน โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 30-40 ปี จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 44.2 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 88.7 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ที่ภาคกลาง จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 81.1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพครอบครัวในวัยเด็ก คือ พ่อแม่อยู่ด้วยกัน จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 43 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอนเด็กอาศัยกับพ่อแม่และแม่ จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 53.6 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คือ โสด (ยังไม่แต่งงาน) จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 72.8 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษาจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 54.7 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ 5,000-10,000 บาท จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 47.9 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เพียงพอ จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 53.6 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สิน จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 83.8 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สูบบุหรี่ จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 84.2 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ก่อนต้องโทษไม่เคยใช้ยาเสพติดจำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 75.8 และกลุ่มตัวอย่างมีประเภทยาเสพติดที่เคยใช้ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่เคยใช้ยาบ้า มีจำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 56.2 กลุ่มตัวอย่างที่เคยใช้ยาไอซ์ มีจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5 กลุ่มตัวอย่างที่เคยใช้กัญชา มีจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 17.4 กลุ่มตัวอย่างที่เคยใช้โคเคน มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 กลุ่มตัวอย่างที่เคยใช้เฮโรอีน มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 และกลุ่มตัวอย่างที่เคยใช้ยาเสพติดอื่นๆ มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่



ห้องเช่า จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 46.8 และ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสภาพที่อยู่อาศัยเป็นชุมชนแออัด จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 41.1

2. ข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กระทำความผิดในปัจจุบันเป็นครั้งที่ 3 จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 46.4 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในปัจจุบันกระทำความผิดซ้ำในคดีเดิม จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 52.1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในปัจจุบันต้องโทษฐานความผิดกับทรัพย์สิน จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 72.5 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในปัจจุบันจำคุกมาแล้วต่ำกว่า 3 ปี จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 79.2 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในปัจจุบันมีระยะเวลาต้องโทษที่เหลือต่ำกว่า 3 ปี จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 71.3 และ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในปัจจุบันเป็นผู้ต้องขังในลำดับชั้นต่ำกว่าชั้นกลาง จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 27.2

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง วุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร สามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้คือ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร

วุฒิภาวะทางอารมณ์ทุกด้านในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงมาก ($\bar{x} = 3.91$) โดยปัจจัยวุฒิภาวะทางอารมณ์ด้านสมรรถนะส่วนบุคคล ($\bar{x} = 3.91$) อยู่ในระดับสูงมาก และ ปัจจัยวุฒิภาวะทางอารมณ์ด้านสมรรถนะทางสังคม ($\bar{x} = 3.92$) อยู่ในระดับสูงมาก

ซึ่งตามแนวความคิดของ Goleman (1998) (อ้างถึงในกรมสุขภาพจิต, 2543) กล่าวว่า คนที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์จะเป็นผู้ที่เข้าใจตัวเอง จัดการกับอารมณ์และควบคุมตนเองได้ดี เข้าใจผู้อื่น สามารถจัดการแก้ไขปัญหาสิ่งต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ และสร้างแรงจูงใจให้ตัวเองได้ดี ซึ่งถ้าผู้ต้องขังมีระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่สูงก็จะทำให้โอกาสที่จะกระทำความผิดก็จะน้อยลง เพราะผู้ต้องขังจะมีความสามารถในการควบคุมตัวเอง มีการจัดการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีแรงจูงใจในการใช้ชีวิตให้ประสบความสำเร็จไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการกระทำความผิดและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างราบรื่นมีความสุข และจากผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีทั้งงานวิจัยในต่างประเทศและในประเทศเอง โดยงานวิจัยต่างประเทศของ Oluyemi Adetunji Stephens and Norma M. Nel (2014) พบว่า ส่วนใหญ่ผู้กระทำความผิดซ้ำเพศชายมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ต่ำ งานวิจัยของ Ahmed M. Megreya (2015) พบว่า ผู้กระทำ

ความผิดมีระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์ต่ำกว่าคนปกติ และงานวิจัยของ Neelu Sharma, Om Prakash, K. S. Sengar, Suprakash Chaudhury, and Amool R. Singh (2015) พบว่า กลุ่มผู้ที่ได้รับการตัดสินว่ากระทำความผิดมีระดับคะแนนจากแบบวัดวุฒิภาวะทางอารมณ์ MELL ในระดับต่ำ เช่น ในด้าน intrapersonal awareness (การรับรู้อารมณ์ของตนเอง), interpersonal awareness (การรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น), intrapersonal management (การจัดการกับอารมณ์ของตนเอง) และ interpersonal management (การจัดการความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล) เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มคนปกติก็พบว่ากลุ่มที่ถูกตัดสินว่ากระทำความผิดมีระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์ต่ำกว่ากลุ่มคนปกติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ที่พบว่าผู้ต้องขังมีระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์ในภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก ส่วนงานวิจัยในประเทศของวรดา วสันต์นันทสิริ (2552) พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ที่พบว่าผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำมีระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์ในภาพรวมอยู่ในระดับสูงมากซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ปกติไม่ได้เป็นปัญหาแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพของผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำกับระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร

ความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพของผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำกับระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 0.618$) และมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก กล่าวคือ ถ้าผู้ต้องขังมีบุคลิกภาพในแต่ละด้านเป็นจริงสูงก็จะมีระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์สูงตามไปด้วย ในทำนองเดียวกันหากผู้ต้องขังมีระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์สูงก็จะมีระดับความจริงของบุคลิกภาพสูงด้วย

ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ นุชนาฏ มุกระ (2554) ที่พบว่า ปัจจัยด้านบุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำ ทั้งบุคลิกภาพแบบเก็บตัว และแบบแสดงออกต่างก็มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำเช่นกัน และงานวิจัยของ Enrico Ferry (อ้างถึงใน สุธาสิณี ดอกพะยอม, 2552) ที่พบว่าสาเหตุอันดับหนึ่งที่ทำให้ผู้กระทำความผิดกระทำผิดซ้ำคือ นิสัยของผู้กระทำความผิด ในที่นี้หมายถึงว่าผู้กระทำความผิดชอบกระทำผิดจนเป็นนิสัย หรือกระทำความผิดติดนิสัย (Habitual Delinquency) ซึ่งเฟอร์รี่ได้แสดงทัศนะไว้ว่า ผู้กระทำความผิดติดนิสัย เป็นเสมือนหนึ่งพวกที่เกิดมาประกอบอาชญากรรม (Born Criminal) สืบเนื่องมาจากนิสัยและสันดานของผู้กระทำความผิดที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิดนั่นเอง



วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาความแตกต่างของแต่ละปัจจัยกับระดับบุคลิกภาพทางอารมณ์ของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครที่มีอายุ ศาสนา ภูมิลำเนา สถานภาพครอบครัวในวัยเด็ก วัยเด็กอาศัยกับใคร ประวัติการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ความพอเพียงของรายได้ หนี้สิน การสูบบุหรี่ การใช้ยาเสพติด ประเภทของยาเสพติดที่เคยใช้ (ยาบ้า) ประเภทของยาเสพติดที่เคยใช้ (กัญชา) ประเภทของยาเสพติดที่เคยใช้ (โคเคน) ประเภทของยาเสพติดที่เคยใช้ (เฮโรอีน) และประเภทของยาเสพติดที่เคยใช้ (ยาไอซ์) ลักษณะที่อยู่อาศัย และสภาพที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกัน ทั้งหมดมีระดับบุคลิกภาพทางอารมณ์ไม่แตกต่างกัน แต่ผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำที่เคยใช้ยาเสพติด (อื่นๆ) มีระดับบุคลิกภาพทางอารมณ์แตกต่างกับผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำที่ไม่เคยใช้ยาเสพติด (อื่นๆ) โดยผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำที่ไม่เคยใช้ยาเสพติด (อื่นๆ) จะมีระดับบุคลิกภาพทางอารมณ์สูงกว่าผู้ต้องขังที่เคยใช้ยาเสพติด (อื่นๆ)

จากทฤษฎีการควบคุมตนเองของก๊อตเฟรดสันและเฮอร์ชชี (Gottfredson & Hirshi's Self-control Theory, 1990) (อ้างถึงใน พรชัย ชันตี, 2553) ได้อธิบายไว้ว่า บุคคลที่มีการควบคุมตนเองสูงจะมีแนวโน้มที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับพฤติกรรมอาชญากรรมค่อนข้างต่ำตลอดเวลา ในขณะที่บุคคลที่มีการควบคุมตนเองต่ำจะมีแนวโน้มที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับอาชญากรรมสูงมาก ดังนั้นการควบคุมตนเองจึงเป็นเครื่องยับยั้งหรือดักลั่นที่ป้องกันไม่ให้บุคคลมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรืออาชญากรรม นอกจากการควบคุมตนเองจะถูกใช้อธิบายสาเหตุพฤติกรรมอาชญากรรมแล้ว ยังได้นำมาใช้อธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนอื่นๆ เช่น การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา การใช้ยาเสพติด การเที่ยวเตร่ ฯลฯ ซึ่งจากทฤษฎีนำมาอธิบายการใช้ยาเสพติดของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำได้คือผู้ต้องขังเป็นคนที่มีการควบคุมตนเองต่ำทำให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนคือการใช้ยาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาที่พบว่า ผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำที่เคยใช้ยาเสพติด (อื่นๆ) มีระดับบุคลิกภาพทางอารมณ์แตกต่างกับผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำที่ไม่เคยใช้ยาเสพติด (อื่นๆ) โดยผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำที่ไม่เคยใช้ยาเสพติด (อื่นๆ) จะมีระดับบุคลิกภาพทางอารมณ์สูงกว่าผู้ต้องขังที่เคยใช้ยาเสพติด (อื่นๆ) ซึ่งเรื่องการควบคุมตนเองกับบุคลิกภาพทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กันคือผู้ที่สามารถควบคุมตนเองได้ดีก็จะเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพทางอารมณ์ดีสามารถควบคุมตัวเองและมีวิธีการสร้างแรงจูงใจให้ตัวเองไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งที่ผิดกฎหมายได้อย่างสร้างสรรค์

งานวิจัยของขุนนาง มุกระ (2554) พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านการศึกษา อาชีพ และรายได้ มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขัง

มาจากปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมไม่ว่าจะเป็นด้านครอบครัว สังคม และชุมชน เศรษฐกิจ ล้วนส่งผลให้เกิดการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด ถ้าครอบครัวขาดความอบอุ่นขาดการอบรมเลี้ยงดูที่เอาใจใส่ ก่อให้เกิดการถูกชักจูงจากกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด รวมถึงสภาพเศรษฐกิจ ตลอดจนสภาพของสังคมและชุมชน ซึ่งเมื่อผู้ต้องขังพ้นโทษออกมาแล้วต้องประสบกับปัญหาทั้งด้านของสภาพจิตใจ ความวิตกกังวลกลัวที่สังคมจะไม่ให้การยอมรับ และต้องเจอกับปัญหาการตกงาน ถูกปฏิเสธจากสถานที่ทำงาน ทำให้ขาดรายได้ที่จะเลี้ยงดูตัวเองและครอบครัวส่งผลให้ต้องกลับไปทำผิดซ้ำอีก นอกจากนี้งานวิจัยของวัชรภรณ์ ปัญจวัฒน์ (2556) ก็พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำในครั้งที่สองและที่สามและการกระทำผิดซ้ำหลังจากนั้นพบว่า ปัจจัยหลักเกิดจากความอ่อนแอภายในจิตใจคนที่ทำให้ผู้ต้องขังกลับไปเสพยาเสพติดอีก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า ผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำที่ไม่เคยใช้ยาเสพติด (อื่นๆ) จะมีระดับความจริงของบุคลิกภาพทางอารมณ์สูงกว่าผู้ต้องขังที่เคยใช้ยาเสพติด (อื่นๆ) เพราะผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำที่ใช้ยาเสพติดมีความอ่อนแอทางจิตใจทำให้ต้องใช้ยาเสพติดอยู่

2. ปัจจัยการกระทำผิดซ้ำ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครที่มีจำนวนครั้งที่เคยกระทำผิด มีฐานความผิด มีระยะเวลาที่จำคุกมา มีระยะเวลาที่เหลือโทษจำคุก และมีลำดับชั้นผู้ต้องขังที่แตกต่างกัน ทั้งหมดมีระดับบุคลิกภาพทางอารมณ์ไม่แตกต่างกัน แต่ผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำที่มีประเภทของการกระทำผิดแตกต่างกันมีระดับบุคลิกภาพทางอารมณ์แตกต่างกัน โดยผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในคดีที่รุนแรงขึ้นมีระดับบุคลิกภาพทางอารมณ์แตกต่างกับผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำหลายคดี โดยผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในคดีที่รุนแรงขึ้นมีระดับบุคลิกภาพทางอารมณ์สูงกว่าผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำหลายคดี

จากทฤษฎีการควบคุมตนเองของก๊อตเฟรดสันและเฮอร์ชชี (Gottfredson & Hirshi's Self-control Theory, 1990) (อ้างถึงใน พรชัย ชันตี, 2553) ได้อธิบายไว้ว่า บุคคลที่มีการควบคุมตนเองสูงจะมีแนวโน้มที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับพฤติกรรมอาชญากรรมค่อนข้างต่ำตลอดเวลา ในขณะที่บุคคลที่มีการควบคุมตนเองต่ำจะมีแนวโน้มที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับอาชญากรรมสูงมาก ดังนั้นการควบคุมตนเองจึงเป็นเครื่องยับยั้งหรือดักลั่นที่ป้องกันไม่ให้บุคคลมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรืออาชญากรรม สามารถนำมาอธิบายพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำได้ว่าเพราะผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำมีการควบคุมตนเองต่ำทำให้กลับเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับอาชญากรรมซ้ำแล้วซ้ำอีก พอไม่สามารถควบคุมตัวเองได้การจัดการกับอารมณ์ของตัวเองก็ทำได้ไม่ดีทำให้ระดับบุคลิกภาพทางอารมณ์ต่ำกลับไปกระทำผิดซ้ำในเรื่องเดิมหรือกระทำผิดซ้ำในหลายเรื่อง



เพราะไม่สามารถควบคุมตัวเองไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการกระทำ ความผิดได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาที่พบว่า ผู้ต้องขังที่กระทำ ความผิดซ้ำในคดีที่รุนแรงขึ้นมีระดับบุคลิกภาพทางอารมณ์แตกต่าง กับผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำหลายคดี โดยผู้ต้องขังที่กระทำ ความผิดซ้ำในคดีที่รุนแรงขึ้นมีระดับบุคลิกภาพทางอารมณ์สูงกว่าผู้ต้อง ขังที่กระทำผิดซ้ำหลายคดีงานวิจัยของวรดา วสันต์นันทสิริ (2552) พบว่า ผู้ต้องขังที่มีจำนวนครั้งที่ต้องโทษจำคุกแตกต่างกัน มีความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ต้องขังที่ต้องโทษครั้งแรกมีความฉลาดทาง อารมณ์สูงกว่าผู้ต้องขังที่ต้องโทษซ้ำซาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แต่ผลการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ผู้ต้องขังกระทำ ความผิดซ้ำที่มีจำนวนครั้งที่เคยกระทำผิดแตกต่างกัน มีระดับ ความจริงของบุคลิกภาพทางอารมณ์ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่องบุคลิกภาพทางอารมณ์ของผู้ต้องขัง ที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร มีข้อเสนอแนะ จากการวิจัยดังนี้

1. **จากการศึกษาระดับบุคลิกภาพทางอารมณ์ของผู้ต้องขัง ที่กระทำผิดซ้ำ** ทุกด้านในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงมาก จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงสาเหตุที่ทำให้ผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำ มีค่าเฉลี่ยระดับบุคลิกภาพทางอารมณ์ในระดับสูงมาก และมีปัจจัยใด ที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังอีกหรือไม่ หรือว่าเป็น เพราะสาเหตุใดที่ทำให้ผู้ต้องขังมีระดับค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพทาง อารมณ์สูง เช่น โครงการต่างๆ ของเรือนจำ หรือเกิดจากตัวของ ผู้ต้องขังเอง ฯลฯ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัย ที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพทางอารมณ์ของผู้ต้องขังว่ามีปัจจัยใดที่ทำให้ ผู้ต้องขังมีระดับค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพทางอารมณ์อยู่ในระดับสูงมาก

2. **จากการศึกษาพบว่าบุคลิกภาพ** ทุกด้านทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการแสดงตัว ด้านอ่อนไหว (ประสาท) ด้านเปิดรับประสบการณ์ ด้านเข้ากับผู้อื่นได้ดี และด้านมีจิตสำนึก มีความรับผิดชอบ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับจริงสูงมาก และความสัมพันธ์ ของบุคลิกภาพของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำกับระดับบุคลิกภาพ ทางอารมณ์ของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำมีความสัมพันธ์กัน ในทิศทางบวก แต่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านอ่อนไหว (ประสาท) และบุคลิกภาพด้านเปิดรับประสบการณ์กับบุคลิกภาพ ทางอารมณ์ มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำถึงต่ำมาก แสดงให้ เห็นว่าจากบุคลิกภาพในลักษณะดังกล่าวของผู้ต้องขังอาจจะเป็น ปัญหาหรือปัจจัยที่ทำให้ผู้ต้องขังมีแนวโน้มที่จะกลับไปกระทำ ความผิดซ้ำอีก

ในกรมราชทัณฑ์ของต่างประเทศได้มีแนวคิดในการคุมครอง เหยื่ออาชญากรรมโดยวินัย เจริญเฉลิมศักดิ์ (2557) ได้กล่าวถึง

เรื่อง คุกคุมครองเหยื่ออาชญากรรม หรือแนวคิดในการคุมครอง เหยื่ออาชญากรรมของกรมราชทัณฑ์ในต่างประเทศโดยการเขียน จดหมายของเหยื่อผู้กระทำผิด ในกรมราชทัณฑ์อินเดีย นำ และเซาท์แคโรไลนา มีโปรแกรมที่จะช่วยให้ผู้ที่กระทำผิดได้รับ จดหมายของเหยื่อ และเขียนจดหมายถึงเหยื่อของพวกเขาโดยมี การปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ชื่อหรือที่อยู่ แต่จดหมายดังกล่าว จะยังไม่ถูกส่งต่อไปยังเหยื่อ เว้นแต่ว่าเหยื่อจะตกลงยอมรับว่า สนใจในการรับจดหมายดังกล่าว โดยเฉพาะจดหมายทุกฉบับของ ผู้กระทำผิดจะได้รับการเก็บรักษาไว้ใช้ในกรณีที่ผู้กระทำผิด ตัดสินใจที่จะยอมรับการติดต่อ ซึ่งจากงานผลการศึกษาที่พบว่า ผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำนั้นมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ ทางอารมณ์และบุคลิกภาพด้านอ่อนไหว (ประสาท) และบุคลิกภาพ ด้านเปิดรับประสบการณ์ หากทางกรมราชทัณฑ์ได้จัดโปรแกรม ดังกล่าวเพื่อเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพและบุคลิกภาพทางอารมณ์ ของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำ โดยการนำวิธีการเขียนจดหมาย ดังกล่าวมาปรับใช้ในงานราชทัณฑ์ของประเทศไทย เพื่อเป็น ช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างเหยื่อกับตัวผู้ต้องขังที่กระทำ ความผิดซ้ำ ซึ่งเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ที่จะเข้าร่วมนั้นก็ต้องเป็น ผู้ที่เคยตกเป็นเหยื่อและเต็มใจที่จะเข้าร่วมในโปรแกรมดังกล่าว ทางกรมราชทัณฑ์อาจจะให้เหยื่อได้เขียนบรรยายถึงผลกระทบและ ความเจ็บปวดที่เขาได้รับจากการกระทำของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำ ว่าสิ่งที่ผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำได้ทำลงไปนั้นได้สร้างความเจ็บ ปวดและส่งผลเสียกับชีวิตเขามากเพียงใด เพื่อให้ผู้ต้องขังที่กระทำ ผิดซ้ำเกิดความรู้สึกเห็นอกเห็นใจและรับรู้ในความเจ็บปวดของเหยื่อ ที่ได้รับจากการกระทำของตนเอง ซึ่งถือเป็นวิธีการพัฒนาบุคลิกภาพ ทางอารมณ์ให้กับผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำด้วยวิธีการฝึกความเห็นอก เห็นใจผู้อื่น เข้าใจอารมณ์ของผู้อื่น จนไม่หวนกลับไปกระทำ ความผิดซ้ำอีก เพราะถ้าผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำรู้จักเห็นอก เห็นใจผู้อื่น เข้าใจและรับรู้ถึงความเจ็บปวดและทุกข์ยากที่จะได้รับ จากการประกอบอาชญากรรมของตนเองแล้ว แนวโน้มที่จะกลับ ไปประกอบอาชญากรรมก็อาจจะลดน้อยลงไปด้วย ในส่วนของ บุคลิกภาพของผู้ต้องขังที่ไม่ได้มีปัญหาใด ถ้าวันหนึ่งพบว่าผู้ต้องขัง ที่กระทำผิดซ้ำมีบุคลิกภาพที่เป็นปัญหาแล้วจะส่งผลให้มีความเสี่ยง ที่จะมีโอกาสเกิดการกระทำผิด มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน และ อาจจะเป็นปัญหากับตัวผู้ต้องขังที่ทำให้ไม่สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ในสังคมได้อย่างสงบสุข ผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำที่มีบุคลิกภาพ ผิดปกติก็สมควรที่จะต้องได้รับการพัฒนาแก้ไขและบำบัดฟื้นฟู เพื่อตัดโอกาสที่จะให้ผู้ต้องขังกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก สามารถ ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้และสังคมก็จะมีปริมาณ อาชญากรรมลดน้อยลง ทุกคนก็จะมีคุณภาพชีวิตที่ดีและอยู่กัน อย่างมีความสุข



3. ผลการศึกษาความแตกต่างของแต่ละปัจจัยกับระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำ พบว่าผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำที่เคยใช้ยาเสพติด (อื่นๆ) มีระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์แตกต่างกับผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำที่ไม่เคยใช้ยาเสพติด (อื่นๆ) โดยผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำที่ไม่เคยใช้ยาเสพติด (อื่นๆ) จะมีระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์สูงกว่าผู้ต้องขังที่เคยใช้ยาเสพติด (อื่นๆ) และผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำที่มีประเภทของการกระทำผิดแตกต่างกันมีระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์แตกต่างกัน โดยผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในคดีที่รุนแรงขึ้นมีระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์แตกต่างกับผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำหลายคดี โดยผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในคดีที่รุนแรงขึ้นมีระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์สูงกว่าผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำหลายคดี ซึ่งจากผลการศึกษาผู้ต้องขังที่เคยใช้ยาเสพติด (อื่นๆ) และผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำหลายคดี เป็นกลุ่มผู้ต้องขังที่พบว่ามีผลการศึกษาความแตกต่างของระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์เมื่อมีการเปรียบเทียบกัน จึงเป็นกลุ่มผู้ต้องขังที่สมควรได้รับการพัฒนาแก้ไขและบำบัดฟื้นฟูเพื่อให้ผู้ต้องขังมีระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมทำให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เข้าใจตัวเอง เข้าใจเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และโอกาสที่จะกลับไปทำผิดซ้ำก็จะน้อยลงไปด้วย

4. ทางเรือนจำควรมีโครงการหรือกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาวุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำ เช่น การเล่นหรือแข่งกันกีฬาเพื่อฝึกความมีน้ำใจนักกีฬาทำให้ผู้ต้องขังเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่น รู้จักรู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ถือเป็นการพัฒนาวุฒิภาวะทางอารมณ์ทางหนึ่ง การเล่นดนตรีซึ่งดนตรีจะมีส่วนช่วยกล่อมเกล่าจิตใจของผู้ต้องขังทำให้เกิดความผ่อนคลายในอารมณ์ ซึ่งอาจจะเกิดจากความเครียดลงได้ ซึ่งจะส่งผลให้ชีวิตมีความสุขมากขึ้น หรือจะเป็นการสวดมนต์ นั่งสมาธิ เพื่อฝึกจิตใจให้มีสติ เกิดการรู้ตัวเสมอและมีสติอยู่กับการรู้ตัว ถือเป็นการพัฒนายกระดับจิตใจและวุฒิภาวะทางอารมณ์ให้สูงขึ้น ถ้าคนเรามีสติรู้ตัวอยู่เสมอเวลาจะทำอะไรก็จะมีสติไตร่ตรองถึงผลที่จะเกิดตามมา ทำให้

โอกาสที่จะเลือกกระทำความผิดก็จะลดน้อยลงไปด้วย ซึ่งจากการศึกษาพบว่าผู้ต้องขังมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ในภาพรวมอยู่ในระดับสูงมากอยู่แล้ว ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องที่ดีและควรรักษาระดับไว้ให้คงที่หรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นผลดีทั้งต่อตัวผู้ต้องขังเองและสังคม ไม่ว่าจะเป็นการลดโอกาสที่ผู้ต้องขังจะกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก ทำให้ปริมาณอาชญากรรมในสังคมลดลง ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น ทั้งยังจะช่วยแก้ไขปัญหามหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำและยังจะช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐที่จะต้องนำมาใช้ดูแลกลุ่มผู้ต้องขังในเรือนจำ และที่สำคัญที่สุดก็คือการที่ผู้ต้องขังได้รับการพัฒนาและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์สามารถกลับตัวเป็นคนดี กลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณค่าและเป็นที่ยอมรับไม่กลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก ซึ่งจะถือเป็นความสำเร็จของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครที่สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพจนบรรลุวิสัยทัศน์ของกรมราชทัณฑ์ในการควบคุมแก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เพื่อคืนคนดี มีคุณค่า สู่สังคม

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบในหลายกลุ่ม เช่น ระหว่างผู้ต้องขังเพศชาย กับผู้ต้องขังเพศหญิง หรือเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด หรือระหว่างผู้ต้องขังที่กระทำความผิดในครั้งแรกกับผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำ ฯลฯ ว่าแต่ละกลุ่มจะมีระดับวุฒิภาวะทางอารมณ์แตกต่างกันหรือไม่ เพื่อทำให้ผลการศึกษามีความน่าสนใจมากขึ้น
2. ควรมีการศึกษาถึงเรื่องการติดตามผลในผู้ต้องขังที่พ้นโทษและได้รับการปล่อยตัวกลับออกไปใช้ชีวิตนอกเรือนจำ ว่ายังมีการกลับไปกระทำผิดซ้ำอีกหรือไม่ สามารถกลับไปใช้ชีวิตปกติในสังคมได้ไหม มีปัญหาใดที่ส่งผลให้กลับไปกระทำความผิดซ้ำอีกหรือไม่
3. ควรมีการศึกษาและพัฒนาแบบวัดวุฒิภาวะทางอารมณ์ให้เป็นเครื่องมือที่มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นให้สามารถใช้วัดได้กับผู้ต้องขังทุกประเภท เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของเครื่องมือในการนำไปใช้และทำให้ได้รับผลการประเมินที่น่าเชื่อถือ



เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (2543). **อีคิว : ความฉลาดทางอารมณ์**. นนทบุรี : สำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต.
- คมชัดลึก. (2558). **ดัชนีชี้วัดกระบวนการยุติธรรมไทย (JUSTICE INDEX)**. 14 พฤษภาคม 2559. <http://www.komchadluek.net/news/detail/213449>.
- จิรา สง่าพันธ์. (2549). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายคดีที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยา**. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาชุมชน), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- ชาญคณิต กฤตยา สุริยะสมณี. (2554). **ทฤษฎีอาชญาวิทยา ร่วมสมัยกับการวิจัยทางด้านอาชญาวิทยาในปัจจุบัน**. พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี: หอสมุดการพิมพ์.
- นพมาศ อังพระ (ธีรเวคิน). (2555). **จิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นุชนาฏ มุกระ. (2554). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงใหม่**. ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- พรชัย ชันดี. (2553). **ทฤษฎีอาชญาวิทยา : หลักการ งานวิจัย และนโยบายประยุกต์**. กรุงเทพฯ: สุเนตรฟิล์ม.
- วรดา วสันต์นนทสิริ พรพรรณ ศิลปวัฒนาพร และสิริประภา แก้วศรีนวล. (2552). **รายงานการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการถูกต้องโทษจำคุกและการถูกลงโทษทางวินัย**. นนทบุรี: กรมราชทัณฑ์.
- วินัย เจริญเฉลิมศักดิ์. (2557). **คุกคุมครองเหยื่ออาชญากรรม หรือแนวคิดในการคุมครองเหยื่ออาชญากรรมของกรมราชทัณฑ์ในต่างประเทศ**. 9 พฤษภาคม 2560. <http://www.correct.go.th/blogknowledge/attachments>.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2558). **ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ (รู้เรา รู้เขา)**. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). **การศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์: ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient : EQ)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักวิจัยและพัฒนากระบวนการงานราชทัณฑ์. (2556). **ปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำ**. นนทบุรี: กรมราชทัณฑ์.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2554). **เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์.
- สุดสงวน สุธีสร. (2554). **อาชญาวิทยา**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุธาสนี ดอกพะยอม. (2552). **ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสุพรรณบุรี**. ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.
- อัจฉริยา ชูตินันท์. (2555). **อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา**. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- Ahmed M. Megreya. (2015). Emotional Intelligence and Criminal Behavior. *Journal of Forensic Sciences*, 60(1), 84-88.
- Neelu Sharma, Om Prakash, K. S. Sengar, Suprakash Chaudhury, and Amool R. Singh. (2015). The relation between emotional intelligence and criminal behavior: A study among convicted criminals. *Industrail Psychiatry Journal*, 24(1), 54-58.
- Oluyemi Adetunji Stephens and Norma M. Nel. (2014). Recidivism and Emotional Intelligence of Male Recidivists in Lagos State, Nigeria. *Psychology Journal*, 5(2), 115-124.